

مقدمه
فصل اول
فصل دوم
فصل سوم
فصل چهارم
فصل پنجم
فصل ششم
فصل هفتم
فصل هشتم
فصل نهم
فصل دهم
فصل یازدهم
فصل بیستم
فصل بیست و یکم
فصل بیست و دوم
فصل بیست و سوم
فصل بیست و چهارم
فصل بیست و پنجم
فصل بیست و ششم
فصل بیست و هفتم
فصل بیست و هشتم
فصل بیست و نهم
فصل بیست و دهم
فصل بیست و یازدهم
فصل بیست و دهم
فصل بیست و نهم
فصل بیست و هشتم
فصل بیست و هفتم
فصل بیست و ششم
فصل بیست و پنجم
فصل بیست و چهارم
فصل بیست و سوم
فصل بیست و دوم
فصل بیست و یکم
فصل بیستم

کتابخانه
آدرس
تلفن

کلیله و دمنه

ترجمه از پهلوی به عربی

عبدالله بن مقفع

«روزبه پسر دادویه»

۷۲۲
۷۲۲

۱۱۳
۱۱۵
۱۱۲
۱۱۲
۱۱۲

ترجمه‌ی

محمد رضا مرعشی پور

طراح نگاره‌ها: محمدعلی بنی‌اسدی



انتشارات نیلوفر

مقدمه
فصل اول
فصل دوم
فصل سوم
فصل چهارم
فصل پنجم
فصل ششم
فصل هفتم
فصل هشتم
فصل نهم
فصل دهم
فصل یازدهم
فصل بیستم
فصل بیست و یکم
فصل بیست و دوم
فصل بیست و سوم
فصل بیست و چهارم
فصل بیست و پنجم
فصل بیست و ششم
فصل بیست و هفتم
فصل بیست و هشتم
فصل بیست و نهم
فصل بیست و دهم
فصل بیست و یازدهم
فصل بیست و دهم
فصل بیست و نهم
فصل بیست و هشتم
فصل بیست و هفتم
فصل بیست و ششم
فصل بیست و پنجم
فصل بیست و چهارم
فصل بیست و سوم
فصل بیست و دوم
فصل بیست و یکم
فصل بیستم



انتشارات نیلوفر

درآمد

هزار و یک شب و کیله و دمنه هر دو از یک آبخور نوشیده‌اند و با زبان سشکریت در پیوند بوده‌اند و ریشه‌هایی در هند داشته‌اند؛ اما هزار یک شب^۱ با سفر به سرزمین‌های گونه‌گون و در درازای زمان تکامل می‌یابد و کیله و دمنه هم راه خودش را رفته است.

در حدود سه هزار سال از تألیف کیله و دمنه می‌گذرد و از مشهورترین کتاب‌های جهان به‌شمار می‌رود. این کتاب آموزشی به شیوه‌ی نمادین، از گونه‌ی فابل^۲، نوشته شده و همچون هزار و یک شب^۳ قصه در قصه است. برزویه‌ی طبیب، به دستور خسرو انوشیروان ساسانی، آن را از هند به ایران آورد و روشن شده است که کیله و دمنه یک کتاب نبوده بل که برزویه بخش بزرگ آن را از پنچانتترا (پنج فصل) گرفته، که از کتاب‌های مقدس هندوان

۱. برای آگاهی از این ریشه و روند تکاملی آن به دو کتاب زیر بنگرید:

الف: بیضایی، بهرام، ریشه‌یابی درخت کهن، تهران، روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۸۳.

ب: ستاری، جلال، افسون شهرزاد - پژوهشی در هزار افسان - تهران، توس، ۱۳۶۸.

۲. fable: روایتی کوتاه به نثر یا نظم که پیامی داشته باشد، و شخصیت‌های آن موجوداتی غیر انسان یا اشیای بی‌جان هستند. نمایش انسان‌ها به صورت حیوانات مشخصه‌ی این‌گونه روایت است.

۳. هزار و یک شب (۴ جلد) از متن بولاق به همین قلم ترجمه و به وسیله‌ی انتشارات نیلوفر منتشر شده است.

بخش

مقدمه‌ی کتاب^۱

پهنود - پسر سحوان - که او را با نام «علی بن شاه فارسی» می‌شناسند این درآمد را آورده و در آن از چرایی کار فرازندی هندی - بزرگ برهمنان - در پرداختن کتابی برای ملک دَبْشَلیم - پادشاه هند - سخن گفته و این که «کلیده و دمنه» اش خوانده و آن را به زبان ددان و پرندگان نگاشته است، تا به هدف خویش که صیانت از مردمان و کینه‌ورزی به فرومایگان باشد برسد، و نیز به حکمت‌ها و به خوبی‌ها و زیبایی‌های گونه‌گونش پردازد زیرا این کتاب برای آن فرزانه راه چاره‌ای بود و برای اندیشه‌اش پروازی، و برای دوستداران‌اش آموزشی بود و برای هواداران‌اش سربلندی و افتخار.

و در آن می‌گوید که چرا خسرو انوشیروان - پسر قباد پسر پیروز، پادشاه پارس - برزویه بزرگ طبیبان پارس - را برای کتاب کلیده و دمنه به سرزمین هند روانه می‌کند، و از رفتار پر از مهر برزویه هنگام ورودش به هند سخن می‌گوید تا جایی که کسی حاضر می‌شود - شبانه در پنهان - از این کتاب و دیگر کتاب‌های دانشمندان هند برای‌اش رونوشت بردارد، و می‌گوید که فرستادن

۱. این مقدمه در ترجمه‌های ابوالمعالی و بخاری نیامده و عبدالوهاب عزّام بر این باور است که دو سده پس از ابن مقفع بر کتاب افزوده شده است، و در مقدمه‌ی استاد قریب بر منتخب کلیده و دمنه خواندم که صاحب و صاف آن را به فارسی برگردانیده است، که من آن را ندیده‌ام.